

Domovy pro seniory by si nově mohly sáhnout na úspory klientů. Přispívat má i rodina

Zdroj: Pleska / Midjourney

Při placení pobytových sociálních služeb by se podle návrhu poskytovatelů sociálních služeb neměl posuzovat jen příjem klienta, ale také jeho úspory. Pokud by nestačily, měla by se dle svých možností zapojit rodina. Zbývající část by doplatil stát.

[Diskuze \(1\)](#)

[Co se děje](#)

[Monika Veselíková](#)

16. 9. 2026

 [Přidat mezi oblíbené zdroje na Googlu](#)

Ministerstvo práce a sociálních věcí chystá novelu zákona o sociálních službách, která má připravit Česko na stárnutí populace. Podle [studie dlouhodobé péče v ČR](#) stoupne do roku 2050 počet lidí nad 65 let z 2,2 milionu na tři miliony. Nejrychleji přitom budou růst nejstarší věkové skupiny, které se mnohdy vlivem věku a zdravotního stavu neobejdou bez pomoci druhých. Služby, které těmto lidem pomáhají – ať už jde o péči doma nebo v domovech pro seniory – přitom už dnes naráží na své limity. Chybí lidi i peníze.

O problému samozřejmě vědí i politici. Šéf Ministerstva práce a sociálních věcí Aleš Juchelka po svém nástupu do funkce avizoval, že tato oblast je jednou z priorit jeho resortu. Pomoci by měla zmíněná reforma sociálních služeb či evropské peníze na rozvoj terénních i pobytových služeb.

V debatách na toto téma ale ministr několikrát zmínil také možnost takzvaných alimentů na rodiče – zavedení povinnosti pro rodinu doplácet na seniory v pobytových službách, pokud na to jejich penze nestačí. Asociace poskytovatelů sociálních služeb nyní připravila konkrétní návrh, jak by mohla spoluúčast seniorů a jejich rodin vypadat. Zda a jak se jím ministerstvo bude inspirovat, není v tuto chvíli jisté.

Nejdřív příjem, potom úspory

Podle asociace by měl stát s placením za pobytové sociální služby pomáhat hlavně lidem, kteří nemají dostatek vlastních peněz.

Conseq Realitní

Fondové portfolio atraktivních nemovitostí z různých segmentů trhu. Stabilní výnos z nemovitostí bez starostí s jejich správou.

Dnes se při stanovení částky, kterou senior zaplatí za ubytování a stravu, vychází z jeho příjmu. Platí, že po zaplacení mu z něj musí zůstat nejméně 15 procent. Pokud má tedy senior důchod 16 000 korun, může na ubytování a stravu vydat nanejvýš 13 600 korun, u důchodu 21 000 korun je maximální částka 17 850 korun. Současně platí maximální úhrady stanovené právními předpisy.

Náklady na ubytování a stravu, které se nepokryjí ze seniorova příjmu, je nutné doplatit formou veřejných dotací od státu či měst a krajů, které bývají zřizovatelem.

Právě tento princip chce nyní Asociace poskytovatelů sociálních služeb změnit. Problém vidí v tom, že dnes veřejné peníze nepřímou pomáhat i klientům, kteří mají vysoké finanční úspory. „Solidarita má být adresná. Veřejné prostředky určené na kompenzaci nízkých úhrad za ubytování a stravu dnes fakticky podporují klienty bez přímého zohlednění jejich příjmů a likvidního majetku,“ stojí v návrhu.

Nový systém by proto vedle příjmu zohledňoval i část majetku. Současná pojistka, podle které klientovi po zaplacení ubytování a stravy zůstává 15 % příjmu, by se zachovala. Pokud by ale tahle část příjmu nestačila na plnou úhradu stanovenou poskytovatelem, začaly by se nově posuzovat také úspory daného klienta.

[Při žádosti o superdávku se stát dívá i na účet. Kolik tam smíte mít?](#)

APSS ve svém návrhu pracuje s ochrannou hranicí 200 000 Kč, která odpovídá částce používané v majetkovém testu u superdávky. Na pobyt seniora by tedy nepadly veškeré úspory, určitá část by zůstala chráněná a teprve peníze nad tuto hranici by se mohly použít na doplacení ubytování a stravy.

Vedle ochranného limitu pro úspory by podle asociace bylo nutné stanovit zákonem i to, jak rychle by se mohly peníze na úhradu služeb spotřebovávat. Současně by se do majetkového testu neměly zahrnovat nemovitosti. Senior by tedy například kvůli pobytu v domově nemusel prodávat byt nebo dům.

Když nestačí úspory, přichází na řadu rodina a poté stát

Tam, kde by bylo potřeba, by se pak měla zapojit také rodina. Pokud by příjem seniora ani započitatelná část úspor na pokrytí ubytování a stravy nestačila, mohla by povinnost doplatku přejít na osoby, které k němu mají vyživovací povinnost. Připomeňme, že vyživovací povinnost mají i děti vůči svým rodičům – za předpokladu, že rodiče jsou nemohoucí, případně nemají dostatek peněz na vlastní obživu. V takovém případě by měl potomek zajistit odpovídající bydlení, oblečení, stravu, zdravotní péči, ale i sociální či kulturní vyžití.

Vyživovací povinnost dětí v paragrafech

(1) Děti, které jsou schopny samy se živit, jsou povinny zajistit svým rodičům slušnou výživu, jestliže toho potřebují.

(2) Každé dítě plní tuto vyživovací povinnost takovým dílem, jaký odpovídá poměru jeho schopností, možností a majetkových poměrů k schopnostem, možnostem a majetkovým poměrům ostatních dětí.

Zdroj: zákon č. 94/1963 Sb. (zákon o rodině), § 87

Rodina by ale podle návrhu APSS nedoplácela automaticky, i u ní by se zkoumala finanční situace. Spoluúčast by pak byla povinná, jen pokud by příjmový a majetkový test ukázal, že si ji rodina může dovolit a neohrozí tím vlastní domácnost.

Zároveň by měly být od spoluúčasti osvobozené například osoby, které pobírají superdávku nebo by se kvůli placení příspěvku dostaly do situace, kdy by jim na tuto dávku vznikl nárok.

[Senátoři potvrdili změny superdávky. Pomůžou samoživitelům i s náklady na bydlení](#)

Teprve pokud by na ubytování a stravu nestačil příjem klienta, jeho úspory ani případná spoluúčast rodiny, rozdíl by se doplatil z veřejných peněz. APSS navrhuje využít pro tento účel systém superdávky.

Asociace zároveň doporučuje, aby se cena ubytování a stravy více přiblížila skutečným ekonomicky odůvodněným nákladům poskytovatele a zároveň podléhala regulatornímu stropu a jednotným pravidlům pro uznatelné náklady. Strop by měl být pravidelně valorizován.

„Náš návrh vychází nejen z praxe, která je již léta běžná v západoevropských zemích, ale také z jednoduchého a spravedlivého principu. Zdravotní a sociální péči bude mít český občan vždy dostupnou, tedy bez úhrady. Za ubytování a stravu je každý odpovědný sám. Nový úhradový vzorec posiluje základní principy sociální politiky, a sice spravedlnost a solidaritu. Zároveň jde o úhradově citlivý systém, který zajišťuje, že se nikdo nemusí obávat, že ho český sociální systém nechá bez pomoci,“ říká Jiří Horecký, prezident Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR.

Podle odhadů by vyšší zapojení vlastních zdrojů mohlo přinést do sektoru sociálních služeb dodatečné příjmy ve výši 1 až 1,8 miliardy korun. Výdaje státu spojené s dorovnáním úhrad lidem s nedostatečnými prostředky APSS ČR odhaduje na 200 až 500 milionů korun.